

Usljedila je prva radionica, *Uzdizanje iz ruševina: obnavljanje Europe nakon Drugoga svjetskog rata*, koju je izvela Kati Hynönen iz Finske. Ovaj igrokaz s tridesetak uloga prikazuje situaciju u poslijeratnoj Europi iz koje su proistekle inicijative o početku europskih integracija. Sudionici su imali priliku na vrlo dinamičan i interaktivan način oživjeti poslijeratne godine i staviti se u razne uloge, od Georgea Marshalla i Jeana Monneta, do „nacionalnih duhova“ SSSR-a, Luksemburga i drugih europskih država.

Sjedeću radionicu, *EU trgovina u globalnom okruženju*, koja se bavila suvremenim izazovima Europske unije, vodio je Igor Jovanović. Iako najmanje „povijesna“, ova je radionica bila jako dobro prihvaćena jer je prikazala slojevitost problema s kojima se EU suočava. Na temelju izvora i osobnih priča, sudionici su analizirali međunarodnu trgovinu piletinom te razmatrali uloge koje u njoj imaju Europska unija, afričke države, europski i afrički uzgajivači kokoši te europski i afrički potrošači.

U posljednjoj radionici, *Usporedba europskih mirovnih sporazuma*, pod vodstvom Vedrana Ristića analizirali su se i uspoređivali europski mirovni sporazumi od 1648. do 1919. godine. Tako se otvorila rasprava o (pra) početku ideje uspostave ravnoteže snaga europskih sila u svrhu očuvanja političkoga poretka: pratila se evolucija ideje i sadržaja mirovnih sporazuma od Vestfalskoga do Versajškoga mira.

Vedran Ristić

Radionica Sensea za novinare i profesore povijesti *Kako koristiti arhive i baze podataka sa suđenja za ratne zločine*, Pula, 10. i 11. lipnja 2018.

U prostoru Dokumentacijskoga centra Sense u Puli je 10. i 11. lipnja 2018. održana dvodnevna radionica za novinare i profesore povijesti s ciljem lakše pretrage baza podataka te arhiva agencije Sense i Haškoga tribunala. Radionicu je otvorio Mirko Klarin, voditelj Sensea, rekavši da razlozi za krivo prikazivanje ili zanemarivanje činjenica utvrđenih u sudskim postupcima mogu biti politički ili propagandistički, ali jedan od osnovnih je jednostavno nepoznavanje tehnike pretraživanja izvora. Stoga je cilj radionice prenijeti iskustva i znanja stečena u višegodišnjim pretraživanjima arhiva i baza podataka, kako onih sudskih, tako i onih

koje je agencija Sense prikupila tijekom dvadeset godina izvješćivanja s Haškog tribunala.

Nakon uvodnih su riječi sudionici radionice razgledali izložbu *Spomenici na nišanu*, koja je postavljena u prostorima Sensea. Izložba donosi pregled dijela procesuiranih i neprocesuiranih zločina nad kulturnim, povijesnim i vjerskim nasljedem počinjenih u ratu na području bivše Jugoslavije krajem prošloga stoljeća. Nakon razgleda izložbe pogledali su dokumentarni film *Uprkos svemu*. Radi se o dokumentarnom filmu o prvih deset godina Tribunala i njegove tri velike bitke – za opstanak, za poštovanje i za vrijeme, o čemu govore bivši i sadašnji predsjednici Tribunala, suci, glavni tužitelji i drugi akteri.

Radionicu *Baza podataka Sensea (agencijska izvješća sa suđenja, TV i filmska produkcija i online narativi)* predstavili su Mirko Klarin i Mina Vidaković iz Sensea te novinar Miralem Smajlović. Naglasili su da Senseova novinarska produkcija može služiti kao vrlo korisna polazna točka na osnovi koje se može precizirati i izoštriti pretraživanje obimne arhive Tribunala.

Drugu je radionicu *ICTY Court Record. Sadržaj baze podataka MKSJ/ MICT i kako je najjednostavnije i najbrže pretraživati* održala novinarka Tanja Matić prenijevši svoja iskustva o tome kako najučinkovitije pretraživati bazu podataka Haškoga tribunala.

Prvi je dan završio predavanjem „Pula za početnike“, u kojem je Igor Jovanović iz pulske Osnovne škole Veli Vrh predstavio spomeničku baštinu grada te komemorativne funkcije nekoliko pulskih spomenika u austro-ugarskom, talijanskom i jugoslavenskom razdoblju.

Drugi je dan započeo radionicom *Audio-vizualni arhiv Tribunala (Način nalaženja i korištenja snimaka sa suđenja, AV formati, audio kanali, dokumentarni video arhiv, pretraga, dostupnost originalnog materijala, autorska prava...)* Miralema Smajlovića, koji je predstavio audiovizualnu arhivu te istaknuo da se može prilagoditi i za korištenje na tabletima i pametnim telefonima.

Aleksandar Kontić iz Haškoga tužilaštva je predavanjem „Baza podataka Tužilaštva: što jest, a što nije dostupno medijima i javnosti? Zahtjevi za pomoć (za dobivanje materijala/podataka)“ objasnio što je i zašto iz te baze dostupno medijima i javnosti. Također se osvrnuo i na pravne procedure dobivanja zahtjeva za pomoć.

„Digitalni repozitorij *Devedesete.net*“ predstavio je Igor Jovanović. Riječ je o bazi podataka i materijala koji se mogu rabiti u proučavanju i

poučavanju o nedavnim ratovima na prostoru bivše Jugoslavije. Sastavila ju je skupina nastavnika povijesti iz cijele regije, uz potporu Europskoga udruženja nastavnika povijesti (Euroclio).

Zatvarajući dvodnevnu radionicu, Mirko Klarin je istaknuo da kraj rada Haškoga tribunala ne bi trebao značiti povratak na kulturu nekažnjavanja te je sada na medijima i civilnom društvu u državama nastalim na prostorima bivše Jugoslavije da čine pritisak na svoje pravosudne organe kako bi se nastavili sudski procesi za zločine počinjene tijekom ratova devedesetih godina.

Igor Jovanović

Stručni skup učitelja i nastavnika povijesti Istarske županije, Pazin, 20. lipnja 2018.

U Pazinskom je kolegiju – klasičnoj gimnaziji 20. lipnja 2018. održan stručni skup učitelja i nastavnika povijesti Istarske županije. Nazočne su učitelje i nastavnike pozdravili viša savjetnica za nastavu povijesti Marijana Marinović iz Agencije za odgoj i obrazovanje, podružnica Rijeka, voditelji stručnih aktiva za osnovne i srednje škole Marija Belullo iz OŠ Šijana Pula i Daniel Bogešić iz Pazinskoga kolegija te Alejandro Castillo, ravnatelj kolegija.

U prvom su dijelu skupa Alejandro Castillo te nastavnice Katarina Breščić Šegota i Sandra Sloković predstavili projekt *Welcome Europe* i istraživački rad *Škola nekad i danas*, koji su učenici Pazinskoga kolegija proveli s učenicima iz Belgije i Danske. *Welcome Europe* je projekt razmjene učenika u kojem sudjeluju dvije grupe od po petnaest učenika iz Belgije (škola Sint Dimpna iz Geela) i Danske (Niels Brock Business College iz Kopenhagena). Jedna od tema projekta bila je povijest školskih sustava u Hrvatskoj, Danskoj i Belgiji od kraja 19. stoljeća do današnjih dana.

Radionički su dio stručnoga skupa odradili viša savjetnica Marijana Marinović i Daniel Bogešić iz Pazinskoga kolegija. Marinović je održala zanimljivu radionicu o izradi umnih mapa i definiranju povijesnih pojmova. U radionici su prikazana dva koncepta nastave povijesti: tradicionalni koncept i noviji koncept, koji je usmjeren na kompetencije. Zanimljiva je bila i radionica Daniela Bogešića, u kojoj je naglasak bio na različitim stilovima